

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárasi Gazdaszövetség.

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamáziók:
BALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: **Dr. CZIFRAK JÁNOS.**

Főmunkatárs: **STERN HUGÓ.**

Kiadó:

A Vendévidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petisior egyszeri hirdetésnél 20 fill. többszori hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyiltér sora 50 fillér.

Muraszombat örömnepja.

Hétfőn délelőtt a korai órákban örömhirt hozott a cultura drójtja, a telefon Muraszombathba Pósfay Pongrácz ny. főbíróhoz. A tanfelügyelőség küldte a hivadást, mely nem kevesebb újdonságot foglalt magában, mint azt, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1914. év szeptember hó 1-ével *illamo-itja* a muraszombati községi polgári iskolát.

Tehát valóra vált az évtizedes álom, s hosszú esztendők kemény küzdelme után megkapjuk az állami polgári iskolát.

A miniszteri leirat általános, nagy örömet kellett város és járásszere, mindenféle csak erről beszéltek s izgatottan vitatták meg a kellemes hirt. A kormány magas elhatározása nagy elégtétel azoknak a derék és önzetlen férfiaknak, akik fáradságot és időt nem kímélve dolgoztak az állami iskola létesítésén.

Mindig voltak kis hitűek, akik mosolygva nézték azt a lobogó lelkesedést, amellyel a mozgalom vezetői, ebbe az ügybe belevetették magukat. E mosolygásban sok volt az olyan vonás, amely a teljes hitelenséget tükrözte vissza. És talán igazuk is

volt. A felsőbb hatalmak mindeddig nem vettek tudomást-Muraszombatról, ennek a határszéli községnek jogos igényeiről és ez az állandó negligálás meggyökeresítette azt a meggyőződést, hogy az állam miértünk semmit sem tesz!

Ezuttal azonban máskép volt. Sok utánjárással, lötással-futással, könyörgéssel és kilincseléssel sikerült a kormány figyelmét rák terelni. Odaírón belátták, hogy amikor ennek a kis városnak társadalmi erején felül áldoz, akkor nekik ezt honorálni kell. Belátták, hogy a magyarság létérdeke ez az iskola, amely egyedüli ellenszere a szlávósító törekvéseknek.

Nem hittek azonban a mi szavainknak, kételkedve fogadták ékesen beszélő tetteinket és csak amikor meggyőződtek arról, hogy igaz ügy mellett rántottunk kardot, akkor tették magukévá az ügyet.

Most már gyors tempóban halad az iskola kérdés a teljes és végleges megoldás felé! A magas kormány már az építkezés terveit is jóváhagyta s öszre már, mire megkezdődik az új tanév, bevonulhat az állami polgári iskolája két osztályával abba a díszes hajlékba, amelyet Muraszombat község, e község és járás közönségének

hazafias áldozatkészsége teremtet meg.

Hála, köszönet és elismerés legyen méltó jutalma mindazoknak, akik ezt a nagy művet létrehozták és létrehozni segítették!

A polgári iskola márciusi ünnepe.

A muraszombati, ezidőzerint még községi polgári iskola tanárai és növendékei felejtethetetlen szép márciusi ünnepet rendeztek vasárnap d. e. 11 órákor. Bensőségteljes, emelkedett hangulatu iskolai ünnepség volt ez, amely ugy a növendékekre, mint a hallgatóságra mély benyomást tett. Kováts György igazgató és Ányos Mihály tanár, a község és szülők minden elismerésére érdemesek, mert gonddal és fáradsággal készítettek elő az ünnepélyt, amelynek minden pontjára a tökéletes és bevégezt munká hatását tette.

11 órákor, amikorra az ünnepély kezdete jelezve volt, az osztályterem megtelt szülőkkel és érdeklődő közönséggel, akiknek soraiiban ott láttuk az iskolások több tagját is.

A fenyőgalvakkal és nemzeti színű zászlócskakkal szépen díszített teremben, példás rendben ülnek a növendékek, akik felállással üdvözlők a vendégeket. Fegyelem és közép-iskolai tanulókhöz illő illetudás az első kedvező benyomás, amit a

TÁRCZA.

A feminismusról.

Írta és a muraszombati jót, négyelet estélyén felolvasta **Greisingerne Kerecsényi Ilona.**
(Folytatás.)

Mivel pedig így a munka a házban kevesebb és kevesebb és egyuttal sablonosabb is lett, a nő minden találekonságát ambícióját a főzésbe fektette, a mi által sikerült nem egy dominiumot a keményen keresztül szelének éreztetni, a kiket pedig nem hevített az az ambíció, hogy egy fél vagy egész megye, bármely áron, beszéljen az ő nagyszerű konyhájukról, azok kezdettek unatkozni.

Előmozdította ezt az is, hogy férjüramat a kaszinó- és klubélet mind jobban és jobban elvonta az otthonból. A feleség többet közügyekről-mítsem hallott, mert azokat most már a kaszinóban tárgyalták. A férj délelőtt munkája után járt, hivatalban volt, délben, szűkszávan bekapta ebéd-

jét, rohantka színóba vagy kávéháza, onnan hivatalba, onnan ismét kaszinóba és csak vacsora idején jelent meg újból a családi fészekben. S mivel a rendelkezésére álló szeretetreméltóságot már a nap folyamán mind elfogyasztotta, az otthonnak, feleségének nem maradt belőle. Az soha észbe sem jutott, hogy élete párjának is lehetnek szellemi szükségletei. Talán részben menthető volt ez avval, hogy időközben a férfiak képzése magasabb és magasabb fokú lett, míg a nőc megmaradt a régi nivón és így egymást többé kelőllen megérteni sem tudták s mert lábrakapott »az a nézet» hogy a házba a feleség nagyon hasznos házi butor, a férj a nőnevelésé, tanítását meg sem próbálta, a nő tehát unatkozni kezdett.

Ez az unatkozás lett szülője a vég nélküli luxus kézimunkáknak, melyek bár rengeteg pénzbe kerülnek igen ritkán szépek és még ritkábban hasznosak. Így született meg a sikamlás regényeket faló asszonyi típus, amely áhítatos csodálójja X. grófnő vagy Y. marquise kalandjainak és még jó, ha csak a teoriánál marad s nem akarja azokat a praxisra is átvinni. Így származott a megnem-

értett asszony, a tuliszta asszony, ki családját örökös takarítással molesztálja s a mulatós asszony stb. Az unatkozók között, de a férfiak között is hála Istennek, akadtak, olyanok is, kik belátták, hogy, ez az állapot nem helyes, hogy a nő jelkét értékesebb tartalommal kell megtölteni, ha nem akarjuk hogy rossz irányba tévedjen, a kik azt is megátták, hogy ez a föl nem használt energia gazdasági szempontból is micsoda óriási veszteség. Ezek lettek az első feministák.

Azonban, valószínűleg még hosszú ideig süket füleknak beszéltek volna, ha segítségükre nem jön az évtizedek megváltozott gazdasági helyzete, a nagyművi drágaság.

A legtöbb közeposztálybeli emberlába alól kicsuszott az ősi birtok. Állás után kellett nézni a férfiaknak s az addig mindenben duskáló család szüken szabott fizetésre szorult. S míg a régi viszonyok mellett az asztalnál szivesen adtak helyet egy-egy magános nőrokonnak, munkája ellenében, most a család e tagját felöltő leányait is tehernek érezték, még ha benem vallotta is, mert hiszen nem produkáltak csak fogyasztottak.

Sirolin "Roche"

biztos hatású tartós köhögésnél, a légutat hurutainál, hörghurut és asthmánál. Influenza és tüdőgyuladások után a jószű Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az öszves ártalmas következményektől. **SIROLIN, "Roche" oldólag és fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emésztést.**

Sziveskejk a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérní.

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

látogató nyér. Kovács György igazgató néhány szavát megnyitja az ünnepélyt, amely után a gyermekek két hangon eléneklik igen szépen és precisen a Kossuth nótát. A következő pont Kohn Dezső tanuló szavalata volt, aki Szabolcska Mihály-nak Hazaszeretetről című költeményét szavalta el. Az alig ötközmény kis diák értelmesen, szépen, kellő hangsúlyozással szavalt és tők tapost kapott. Ezután újból ének következett. Jó hazafiak, jó hontelényok legyetek című dal énekeltek a fiúk nagyon szépen. Majd egy kis vend anyanyelvű fiucska, Zelkó Kálmán, egy lendvanemesdi földműves fia lépett a dobogóra, s bátran, tisztán kiejtve deklamálta el a Talpra magyart. Zajos tapost kapott előadásáért. Most következett az ünnepség méltatlása egy hatalmas szónoklat keretében, amelyet Kovács György igazgató tartott.

Történelmi visszpillantást vetett a 18-ik század forradalmi mozgalmaira, majd ismertette 1848. március 15-ének előzményeit, megkapó színekkel beszélt el a nagy nap történetét, s végül hazafias szózzattal fejezte be beszédjét, amelyet egy a hallgatóság, mint a növénydek zajosan megtapsolták. A nagy hatású szónoklat után ismét énekeltek a fiúk, amelynek végzetével Geiger László szavalta el Radó Antalnak Talpra magyar című költeményét. Geiger Laci kész szavaló művészek mutatkozt, s a közönség nem is maradt adós az elismeréssel. Zajosan megtapsolta az előadót. Befejezésül a Hymnust énekeltek. Oszlász előtt Pósfay Pongrácz az iskolaszék elnöke mondott a szülők és egybegyűltek nevében hálás köszönetét a tanári karnak s ezzel a szép ünnepség végét ért.

H I R E K.

Az iskolaszék ülése.

A muraszombati községi polgári iskola iskolaszék pénteken d. u. fél 3 órakor ülést tartott, amelyen részt vettek: Pósfay Pongrácz iskolaszéki elnök, dr. Sömen Lajos gondnok, dr. Pintér Miklós jegyző, dr. Czifrák János, dr. Geiger Vilmos, Kovács István, Österer Károly, dr. Skrilcz Mihály és Szelepcz János iskolaszéki tagok és Kovács György igazgató.

A férjhezmenés pedig mindig nehezebbelt, a mint a viszonyok rosszabodtak.

Egy-egy okosfejű leány elhatározta hogy a magallóhára áll, nem szaporítja szülői terhét. Varró műhelyt nyitott, háziaszony támasza lett, tanítónői oklevelet szerzett. Persze ez egy részről rosszlatot von maga után, de minden utóuló után 10 másik indult s ma már milliókra megy a kereső nők száma minden országban. De mert a dolgozó nővel való össze tartozandóságot a társadalom még sok ideig szégyennek tartotta, utjuk nem egyengette szerető kéz, telet volt és van az még ma is göröngyel, éles követ tövissel. És itt kezdődtek a feminista törekvések. Az életre amugy is gyenge, ezen utraválói elálatott nő utjából a göröngyöket, a töviseket el kell takarítani, de őt jobb utikészséggel is el látni ez lett a feminizmus első jelszava és az még ma is mért bair javult az ut, de még mindig ezen rajta az akadály.

A legnagyobb akadály az, hogy a nő számára még ma is csak igen kevés pálya áll nyitva és a melyek nyitva állnak azokra oly alacsony foku képzéssel mehet csak, hogy az biztos kenyeret számára nem ad.

Ipari foglalkozás a nők alig tanulhatnak meg, mert az iparosok őket inasoknak fel nem veszik, de meg a műhelyek mai berendezése, állapot mellet, nem is vehetik, mert erkölcsileg biztosan tönkre mennének. Igaz, varrónők lehetnek, de törődik-e azzal ipartörvény, hogy ezt a mesterséget, mielőtt önállósították magukat, tudják-e, megtanulták-e?

(Folyt. követt.)

A gyűlés egyedüli tárgya az államosítást kimondó miniszteri leirat örvendetes tudomásvétele, s az ezzel kapcsolatos teendők megbeszélése volt. Pósfay elnök felolvasta a leiratot, amely szerint a vallás és közoktatásügyi miniszterium 1914. évi szeptember 1-ével iskolánkat államosítja. Kötelezi a községet, hogy ígérétéhez képest telket és épületet adjon és a karbantartást vállalja. Minden egyéb kiadást az állam visel. Vagyis a miniszterium épen úgy határozott, hogy azt a község kérte. A berendezés sok ezer koronára rugó költség az állam viseli, s az iskola tovább fejlesztésének költségei is az államkincstárt fogják terhelni.

Az iskolaszék tagjai előtt nem volt új-ág a leirat, mégis általános volt az öröm és a lelkesedés, s ennek hatása alatt tanácskozott az iskolaszék arról, hogy a még hiányzó összegeket honnan fogja előtrenteni. Mert az építkezéshez szükséges összeg még nincsen gyűjtött. Megvagyunk azonban győződve, hogy Muraszombat közönsége megtalálja a módját annak, hogy a hiányzó összeg honnan és mily uton-módon biztosítsák.

Most már előttünk van az iskola s látjuk azt, hogy 96 gyermek nyert itt középiskolai oktatást, s egész vagyont jelent az összeg, amely e sok gyermek tanítására révén részben itt maradt, részben ide jött. Azok a szülők akik itthon taníthatták gyermekeiket nehéz pénz takarítottak meg, ép azért az iskolaszék bizton reméli, hogy a most ujabban megindítandó gyűjtés megfelelő eredménnyel fog végződni. És hogy a város és közvetlen környékének egész lakossága részt vehessen a hazafias munkában, a gyűjtő bizottság elhatározta, hogy igász erő szolgálatát is köszönettel veszi és kéri. Az iskolaszék lelkes hangulatban oszlott szét.

— **Kórház az iskolán.** A muraszombati járási alapítványi közközház igazgató választmánya a mult szombaton ülést tartott, amelyen beszámolt Pósfay Pongrácz igazgató a kórház mult évi működéséről. Legfontosabb határozata az volt hogy a kórház 5000 koronát szavazott meg az építendő polgári iskolának. A bizottság egyhangulag tette magává az igazgatónak idevágó javaslatát. A város annak idején díjtalanul adta a kórház telkét, s most a kórház ily módon akar viszontszolgálatot tenni a város közönségének. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy a terve vett bővítési munkálatokat most már haladéktalanul fogantossítja. Evégből letárgyalta és némi módosítással a kivitelre elfogadta. Hocholcer Ödön műépítész tervét. Ezek szerint a jelenlegi fertőző pavilonból sebészeti osztály lesz, s egy toldalek épületben nyér elhelyezést a fertőző osztály. Az építkezést a jövő 1915 év folyamán fogják megkezdeni.

— **Halalozás.** A muraszombati izr. hitközségnek is vele a városnak öszinte gyászva van. A zsidó hitközség érdemes segédkántora, Scheiber Lipót, aki 40 esztendőig szolgált az Urat, 84 éves korában meghalt. Halálát 5 gyermeke, köztük dr. Scheiber Lajos budai I. ker. főrabbi gyászolja. Temetése 18-án d. u. nagy részvételt ment végbe. A gyászszertartást dr. Horovitz József szombathelyi főrabbi végezte. A sírnál az elhunyt lelkes fia mondott gyönyörű búcsuzatot, amely mélyen megindította a jelenlevőket. A beszéd hatása alatt szem nem maradt szárazon.

— **A községi házvétel.** Egy hónapja is elmúlt már, hogy a vármegye alaki okokból megsemmisítette a város abbeli határo-

zatát, amellyel a volt Délvasmegyei Takarékpénztár épületét megvette. Egyben direktívákat is adott, hogy mikép kell az új határozatot meghozni, hogy az alakilag kifogástalan és még a legközelebbi meggyűlösen jóvá hagyható legyen. E direktívák szerint a község képviselőtestülete újabb gyűlésre lett volna sürgősen összehívandó. Ez a sürgős összehívás, dacára, hogy már egy hónap is eltelt, még nem történt meg. A körjegyző nem tudjuk mit csinál ezzel az ügygel, s teljesen érthetetlen előttünk, hogy miért nem hívja össze a képviselőtestületet. Akarjuk hinni, hogy komoly oka van a késedelemnek, s a mulasztás nem abban a hanyagságban keresendő, ami elégszer konstatalható a muraszombati város-háza tájékán.

— **Megint a telefonról.** Lapunk mult számában közlöttik a posta és távirda igazgatószék leiratát, amely szerint a közegek utasitva vannak, hogy a közönséget pontosan szolgálják ki. Ezt a leiratot szombaton kaptuk, hétfőn, március hó 16-án pedig a következő eset történt. Dél előtt 10 óra 20 perckor kértük a szombathelyi 84-es számú előfizetőt és csak 11 óra, 26 perckor kaptuk meg, tehát több egy óránál tartott a várakozás. Ez idő legnagyobb része alatt a kagylót a fülünknel tartottuk, s hallottuk azt a keserves küzdelmet, amit Muraszombat és Körmen Szombathelyi folytatott, hallottuk, amint a kezelők panaszkodtak és tehetetlenül forgatták a csengő fogóját. És amikor egy óramulva megkaptuk a 84-est, azonnal ki is kapcsolták, mondván: Ja Gotthárdnak is kell szám. Mind ezt följegyeztük, s ha a postaigazgatóság kiakarja deríteni a való igazságot, hallgassa ki a muraszombati és körmendi kezelőket. Ezek megfogják mondani tudni, hogy ki volt a hibás. — Csütörtökön, március 19-én pedig d. u. fél 2 órakor kértük a muraszombati központot, hogy legyen szives kapcsolja Hocholcer Ödön szombathelyi műépítész előfizetőt, akinek telefon számát nem tudjuk, mert a mi könyvünkben még nincsen benn. Egyben kértük Muraszombatot, hogy sziveskedjék — ha nem tudná — Szombathelytől megtudni a felhívni kívánt előfizető számát. 2—3 perc mulva megjött a válasz, hogy *Hocholcer nevű előfizetőt nem ismer Szombathely.* Miután biztosan tudtuk, hogy a nevezett műépítész irodája fel van szerelve telefonnal, egy közös ismerősünket a 184-es számú előfizetőt hívtuk fel, hogy mondaná meg a műépítész számát. Egyszeriben megkaptuk az értesítést, hogy a keresett irodának 369 a száma. Ez az eljárás nem szorul bővebb commentárra. Megen-gyűdjük, hogy a központoknak nem kötelessége a számokat kikeresni, de az az intézmény, mely berendezésének és embereinek botrányos tökéletlenségével annyira rá szorul a fizető közönség elnézésére, tartsa kötelességének, hogy sokat zaklatott publicumával szemben legalább kissé előzékeny legyen, mert elvégre a telefon van a közönségért és nem megfordítva!

— **Köszönet nyilvánítás.** A Muraszombatan épülő polgári iskolára a következő adományok érkeztek: Bagáry József muraszombati nyug. plébános úrtól 50 korona, bodohégyi rödlőző társaságtól 27 kor, 50 fillér, bodohégyi hitelszövetkeztől 10 korona és a Péterhegyvidéki Takarékpénztártól 300 korona Szecsók Iván úrtól Márkusháza 10 kor. A nyelkelű és nemes adományokért az Iskolaszék nevében hálás köszönetet mondanak: Pósfay Pongrácz elnök, dr. Sömen Lajos gondnok.

— **A polgári kör márciusi emlékülennepélye** nagyszámú közönség jelenlétében folyt le a »Korona szálló« étteremben. A túzóltó dalárda »Hymnus-e« és dr. Skrilcz Mihály orvos elnöki megnyitóját után jött a program művészeti része: Szepesi — Kerner stilszerű melodramája »Petőfi szobra« — szöveget Kovács Györgyné, a zongorát Kovács

György, az éneket a dalárda adta elő. Kovácsné nem először haljuk nálunk szavalni, s meg kell állapítanunk ez alkalomból is, hogy ért hozzá. A kissé elképzelt pathetikus részletektől eltekintve, az egész melódrámát műkedvelőnek szokatlan temperamentummal s a fellépésnek oly határozottsággal s biztossággal adta elő, hogy méltán perczekig tartó taps vihart kapott. Utána Árnys Mihály felolvassa következőt »Márciusus 15 méltatása« s végül Scheibner Aladár, Bartók Lajos nagyszerű költeményét szavalta el »A szabadság napján« oly töleletes előadásban, hogy perczekig zúgott a nagyteremben az elismerés. A szózatall bejelzett emlékműnépely közönsége aztán a késő éjeli órákig együtt maradt.

— **A tőkerezestri iskola.** Ismeretes a tőkerezestri ág, ev. iskola túlbővítése. Szinte culturbotrány számba megy már ez az állapot, amelyen ügylátszik nem akar senki segíteni. A tőkerezestri iskola tanítói most ország világ elé vitték iskolájuk ügyét. Lefényképeztették a 380 gyereket, akiket két tanító tanít, s a képet közölte az Erdécs Ujság. Vajjon mit szólnak ehhez a képhez a cultuszminiszteriumban?

— **Adományok a vértanuk emlékére.** Szesztina Jenőhöz az emlékmű pénztránokához márcz. 18-án a következő adományok folytak be. Scheibner új gyűjtése Muraszombat: Dr. Sömen Lajos 5 K. Scheibner Aladár, Osterer Károly, dr. Pintér Miklós 3—3 K. Vértés Sándor, Schwartz Lázár Ratkó Tivadar, Kühár István, Arvai Henrik, dr. Ritscher Samu, dr. Czifrák János 2—2 K. György Kálmán, Malacics József, Székely István, Réthly Géza, Berger Béla, Czvetkó Lajos, Oemecz János, Kardos József, Most Rudolf, Vogler György, Hartmann Ferenc, Kovács Imre, Rituper Alajos, Nemes Miklós Horváth Géza Stern Hugó, 1—1 K. N. N. 50 fillér. Összesen 44 korona 50 fillér.

— **Nem lessz szivarropogtatás.** A szivarvadászok egyik legviszátzsolóbb aktsza az, amikor a vevő válogatás közben rendre ropogtatja a szivarokat. Mérges ezért a trafikok, akinek az árúját akárhányszor összerongálják és dühös a következő vevő is, aki elől elropogtatták a legjavát. Nem is szölvá arról, hogy milyen egészségtelen dolog, ha a szivart akárcsak kényé-kevdé néhánt fogdoshatják. Éppen ennek elkerülése céljából néhány szivarfajta már eddig is ötös dobozokba volt csomagolva, de csodálatosképen épen olyan szivaroknál alkalmazta a kincstár a rendszabályt, amelyeket senki sem vadszól: a Palmas, Palmitas és Deliciasnál. Most azonban utolsót roppannak a legnépszerűbb fajok. Apró csomagolást kap a Britanika, Trabukó és Regalitas. Sáragszürke karton dobozokba bujtatják ezeket is, még pedig ötösével s a skatulyán belyegszerű zárszalag lesz. A Britanikánál kék, a Trabukónál szürke, a Regalitasnál pedig sárga lesz a mási. Az ötösével csomagolt Britanikák, Trabukók, Regalitasok husvétkor kerülnek forgalomra. Velük egygyütt egy új cigarettafajt is kibocsátanak, a Mirjam szivarkát. Lesz szopókás és szopóka nélküli Mirjam, mindkettő aranygöb. Ugy hírlök, hogy nem sokára a Princessa cigarettákat minden trafikban árulják, mert van már elég nyers dohánnyal s ezzel megdőlő a jövedék utolsó érve, mellyel a Princessa általánosítása ellen kapáldozott.

— **Tökába fuladt gyermek.** 1913. november 19-én Szabadhegyen ágyban fekvő beteg volt idősebb Szerklák Istvánné. Idősebb Szerklák István felesége ápolásával volt elfoglalva a három éves kis unokájuk. Lucia Mária pedig körülöttük játszadozott. Egy őrizetlen pilanthatban a kis mária kionsót és az udvaron levő egy méter mélységű viztartó tökéba esett, ahol megfulladt. Mihelyt Szerklák észrevette a gyermek eltűnését, kutatni kezdett utána de csak háromnegyed óra után találta meg a vizartrióba. Ar előhívott orvos már csak a bekövetkezett halált konstatahalta. Gondatlanságból okozott emberölés miatt vonta felelősségre a szombathelyi kir. törvényszék büntető tanácsa idősb Szerklák István és ifjabb Szerklák István. A tárgyalás folyamán felolvasták a csendőrség jelentését, akik öt nappal a katasztrófát megelőzőleg figyelmeztették idősb Szerklák István a viztartó gödör elkerítésére. A tanuk vilomlása alapján megállapította a törvényszék, hogy hogy Szerklákék erre deszkák-kal fűdték a tökéket. A gyermek valószínűleg felroptotta az egyik deszkát és az így támadt résen keresztül eshetett bele a gödörbe. A törvényszék felmentő ítéletet hozott mely ellen az ügyész fellebbezett.

— **Virtuskodó legények.** 1913 november 9-én Krén János gyanafalvai korcsmájában mulatozott Gömbóc Ferenc, Flegár Lipót, Horváth József Stössel Mihály és egy csomólegény, nőkket vegyven. Stössel Mihály és Horváth József régi haragosok voltak és Horváth elkerézetnek látta az időt hogy bosszuját kitöltse ellenfelein. Fel biztatta hát Gömbóc Ferenc és Flegár Lipótot hogy verjék el Stösselt. A társaság este tíz órakor ment haza a Mária-havasí erdőn keresztül. Gömbóc Ferenc és Flegár Lipót az erdőmélyén meglesték Stössel Mihályt és véresre verték, sőt a társaságban levő nőt is inzultálták. A hétfőn megtartott tárgyaláson súlyos testi sértes miatt vonta felelősségre a verkedő legényeket a törvényszék. Horváth Józsefet pedig felbújtás miatt. A sértett helyett az albánában időző »Panther« cirkáló hajó parancsnoka küldött egy magyar nyelvű átiratot, amelyben kéri a tek. törvényszéket; tekintettel arra, hogy Stössel távollagsági okok miatt személyesen nem jelenhet meg, nélküle tartásuk meg a tárgyalást. A törvényszék Horvátot felbújtásban mondogta ki bünnöknek és ezért két hónapi fogsárra ítélte. Súlyos testi sértes miatt Gömbóc két hónapra, Flegár pedig egy hónapi fogsárra kapott, azokon kívül kötelezte őket az okozott kár és kórházköltségek megtérítésére. Horváth ügyvédje dr. Smidléns, megfellebbezte az ítéletet, ugyan csak fellebbezett Steffler Lajos kir. ügyész is súlyosbítás miatt.

— **Tagdíj befizetés.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűjtésére muraszombati főnöknak vezetősége ez uton is figyelmezteti tagjait, hogy nyugdíj járulékaikat minden hónap első vasárnapján délután 2 és 3 óra között a Turk József »Magyar király« vendéglő és célra fenntartott helyiségben fizessék be. Különösen figyelmeztetnek ama hátralekösök, kik külön felszólítást is kaptak már, hogy annál is inkább tegyenek e felhívásnak eleget, mert mulasztás esetében megszűnik tagsági igényük és eddigi befizetéseiket is elveszik.

Közgazdaság.

Mikor biztosítsunk.

A »Daily Telegraph« kitünő szakírója, William Schooling, akit oly gyakran idéztünk már kitünő és hatalmas cikkei révén, a világápol egyik legutóbbi számában arról cikkezik népszerű és agitatorius stílusban, hogy tulajdonképpen mely idő az, amely legalkalmasabb arra, hogy biztosítsuk az életünket, vagy ha szakmabeliek vagyunk, mely idő legalkalmasabb arra, hogy üzleteket kössünk.

Ami bizonyos — ugymond Schooling, — hogy egyetlen idő a legalkalmasabb első sorban arra, hogy mikor kössünk biztosítást és ez az idő »most.« Ézer és egy gazdasági ok szól amellett, hogy most biztosítsuk az életünket. Az egyik és a főök az, hogy minél korábban kötiünk biztosítást, annál olcsóbb a jótétemény, amit magunkkal szemben alkalmazunk, annál biztosabb az elérés lehetősége és ezernyi más ok van arra, hogy a most első rendű szerepet játszó a kérdésben. Amint a biztosítás ismerői tudják a biztosítás első sorban takarékoskodási művellet, másodsorban önvédelmi intézkedés, és pedig ifjabb korban olcsóbb, mint idősebb korban. Az sem utolsó érv a most elmélet mellett, hogy az életbiztosítás egy szép napon nagyon szükséges lehet, de a megrongált egészségi állapot, a pusztuló fizikum miatt már lekéslett róla az ember, — vagy ha jó érthetőséggel — fel is veszik az ajánlatát, a biztosítást jóval drágábban kell majd megvásárolnia.

De mindezek inkább közhelyek ma már, semminthogy magyarázattal kellene a mai kor intelligens elemeinek. Amit azonban nem mulasztathat el felemlíteni, az a mai pénzügyi viszonyokban rejő indok, ami előnyössé teszi a mostani, sőt azonnali biztosítást. Az intézetek, mint minden más töké befektető — az utóbbi éveken azt tapasztalták, hogy az értékeik rohamosan mennek lefelé és ezt a veszteséget előbb-több be kell hogy hozzák. A hanyatlás nagy része természetesen időleges és a leírások apránként meg kell hogy térüljenek idővel, amint a kamatláb súlyed. Az értékek azonban a mult év december 31-iki árfolyamokon szerepelnek az intézetek mérlegeiben és ez teszi ki a különbséget.

Az intézetek, — az angolokról levén szó — lassan-lassan megtanulják, hogy miként helyezhetik el a gyűjtemlésszömben a tökéiket és anyyi bizonyos, hogy a jövőben még praktikusabb elhe-

lyezést fognak találni a biztosító intézetek tökéi, eddigéle, amikor átlag 3%-os töké 4%-ot kamatozott, tehát 10% többlet került felosztásra csupán. A jövőre nézve nagy reményesség szerepelnek, hogy az értékek emelkedni fognak az elkövetkező évek során, így a most való biztosítás szempontjából ez is egyik elsőrangú tényező.

Hogy a gazdag ember szempontjából mit jelent az életbiztosítás, az a következőkben fejti ki Schooling ebben a cikkében:

Az életbiztosítás kivételes kedvezményeket nyújt a gazdag embernek, mert a vagyonuk egy fontos tekintetben sokkal jövedelméből teszi az életbiztosítást a számukra, mint mások számára. A jövedelmi adójuk visszatérő a befizetett díjak alakjában az évi jövedelmük egy hatod részére erejéig a következő számok alapján: Vászírolhatnak 100 font értékű életbiztosítást 95 fontért, ha az adójuk 1 shillinget tesz ki 1 font után, vagy 92 font 10 shillingert, ha 1 shilling 6 penn a jövedelmi adójuk. Viszont az életbiztosításba fektetett tökének még elvont is meg van, hogy nem érheti értékesítőknél, ilyen eshetőségeknél az életbiztosítási kötvény nyics kiéve. Minden más befektetés kockázatos, csak az életbiztosítás az, ami matematikai pontossággal megtermi idővel a gyűmölcsét. Tehát akkor is, ha a gazdag ember hátramaradottai el is lesznek látva halála esetén, az ellátás biztosítása, mindennél biztosabb, ha az életbiztosításban fektszik.

Egy másik ok a gazdag ember szempontjából a biztosítási befektetés keresése, hogy egy óriási töké szabadul fel az örökösödési adó alól. A befizetett biztosítási összeg, mint esedékesség térül vissza az örökösödési adó alól mentes, mint ilyen, tehát egy nagy százalék erejéig kedvezőbb itt a helyzet.

Egy másik osztály, a nagyobb jövedelműk tömege, akik a nyugalomba vonulásukat esetét biztosíthatják némi díj ellenében, amit a jövedelmük megengedhet nyugon, míg arra nem elég, hogy az agkork nyugodtá és gondatlaná tegye. Egyéb befektetéseikben a középosztály emberei nagyobbára gyenge, vagy semmi eredményeket sem érnek el, amennyiben a lateiner osztály nem üzlet-embe-reköl áll, az egyházi férfiak pedig legkevésbé azok, ugy, hogy az elveszett befektetéseik legnagyobb része a tájékozatlanság és a szakértelem hiányából ered.

Az átlag ember szempontjából pedig nem fényezés, hanem életszükség az életbiztosítás, az ő szempontjából felesleg minden magyarázgatás, neki az életbiztosítás kenyér az agkorban és a koldulástól teszi mentessé a hátramaradottait az a szegény ember, akinek nincs módjában másként gondoskodni a családjáról.

Sz.

MOZGÓ SZÍNHÁZ

MURASZOMBAT.

Előjegyezve, március 29-én:

„Az ember tragédiája« a sátán.

Műsor:

1. A sors utjai. Dráma két felvonásban. Főszerepl. Holger Reenberg, Alsi Zangenberg, Lilian, Edith Psilander.
2. Híradó. Természet utáni felvétel.

Szűnet.

3. Vaskéz a fehérkeztűsök ellen. Detektiv dráma két felvonásban, Főszereplők: Mannel Sinonet k. a., H. Emil Koppens, H. Porgot.
4. Nyári idill. Humoros.
5. Kerülő a lejtőn. Humoros.
6. Az aglegény. Humoros.

HELÝÁRAK: Zárthely 1 korona. I. hely 60 fillér. II. hely 40 fillér. III. hely 20 fillér.

KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR.

Vasárnap délután 3 órakor külön előadás.

Tisztelettel
DITTRICH GUSZTAV,
tulajdonos.

BUDAPEST és KIS ÚJSÁG
apróhirdetési levelezőlapot kaphatók
Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Középszterce községbe
(Zala-m., alsólendvai járás) egy
szatócs üzlethelyiség
3 szoba, konyha, pince, kamra és
konyhakertből álló lakással együtt
f. évi. április 24-étől **KIADÓ.**

Bővebbet a tulajdonosnál Czigány
:: Mártonnál Középsztercén. ::

A világ legjobb, legbiztosabb és leg-
olcsóbb **KUTSZIVATTYUJA AZ**
„OMEGA“ Lánckut

mert rendkívül sok vizet adt
mert kisgyermek kezelheti,
mert soha be nem fagy
mert soha nem romlik
mert mindenki felszerelheti.
Kérjen felvilágosítást ingyen
és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld
Budapest, VI., Gyár-utca 5/b.

Gőzcséplőgép eladás!
(GARNITUR)
Egy 6 HP. Marschal-féle igen jó karban
lévő gőzcséplőgépet más üzlet miatt
bármily elfogadható áron eladom. A gép
megtekinthető közvetlen az egyházasrádóci
vasuti állomás mellett.

Gueth János Kissároslak
Utolsóposta : Egyházasrádóc.

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZOLGÁLTATÓ ÉS GYOMLÓCSÉFA ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PÉSTMEGYE)

Nagobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, hógyöngy-mölcsök,
vadoncsók, Kerti sövények,
sima és gyökéres szőlővesszők
stb. kaphatók.
Tessék híreiről érdegyeztet k írn!

Javíthatatlan lefödések és
fáburkolások

Sternit
PALABÓL

Gök akkor valódi
há minden lapon
az
Sternit
torvényileg védett
szóvédjegy, dom
bormenyésében
látnak.

STERNIT-MŰVEK
HATZNEK LAJOS
BUDAPEST
VI. KERÜLET, GYÁR-UTCA
5/b. (NYERGESÚTJÁLL)

KÉRJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEZÉKET.

Horgony-Syrup, Sarsaparillás
compos.
Vértisztítósz. Úvegje: kor. 3.50 és 7.50.

Horgony-Liniment. Capsici
compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedöröszés hüleséknél, rheumánál,
köszvényél stb.
Úvegje: kor. - 80, 1.40, 2.-.

Horgony-kénes-kenőcs
rendkívül időszerűsítő szárász és nedves
kültetéseknél stb.
Tegelye: kor. 1.-.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvet-
lenül beszerzésből.

Dr. Richter „Az arany országhatár” címűt gyűj-
szertárban, Prága I. Elővárosi utca 5.

Kohn Lipót cégtől
Muraszombat.

Eladó ház
Radkersburgban, szemben Titán István
vendéglőjével, a város legforgalmasabb
helyén, üzlethelyiséggel, hat szoba, hozzá
tartozó mellékhelyiség- és épületekkel,
konyha-, gyümölcs- és szőlő-kerttel szabad
kézből eladó.

Czim: **LALLER RUDOLF**, Radkersburg.

A
Teaskanna
védjegyű tea
Legfeljeli aii.

	50 gr.	100 gr.	250 gr.	500 gr.
	K	F	A	K
Mélange fin (Ceylon-aroma) józá család keverék, erős különösen tejjel vagy tejjellett átállatos.	3 sz.	-50	1.-	2.40 4.80
Mélange surfín finom aromátikus keverék; tejjel vagy tejjellett sólőten, különben aranyssárgán készítendő.	2 sz.	-60	1.20 2.80	5.60
Mélange extrafin (f. Ningchow-aroma) igen finom, nagyon tálarekös keverék; orszá karavántéknak is nevezve, fi. aroma.	1 sz.	-80	1.60 3.80	7.60
Mélange superieur (f. Orange-Pekoe-aroma) a legfinomabb fajtakból áll; csakis elsőrendű termékből.	0 sz.	1.-	2.-	4.80 9.60

Egyedüli raktár és elárusítás
Muraszombatban,
ASCHER. B. ÉS FIA cégénél.

rekedség,
cinyálkásodás,
hurut és gőrcsős
köhögés ellen.

Köhögés

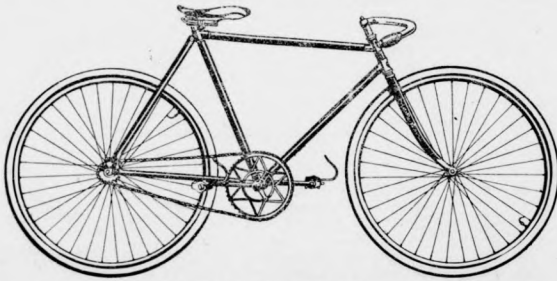
MILLIÓK

használik a Kaiser-féle Mell-Karamel-
lák három fenyővel. **6100** közj. hit.
bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól
igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű csukorkák **csomagonként 20**
és **40 fillér**, dobozban **60 fillérért**
kapható Muraszombatban **Dr. Bölcs Gyula**
gyógyszertárban.

Puch-kerékpár

Styria-kerékpár

Premier Helikal-kerékpár

Muraszombatban kizárólag **NEMECZ JÁNOS** gyári raktárában kaphatók.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján Muraszombatban.